

**Syllabus for Screening test for the post
of Lecturers of various subjects.**

**For The post of Lecturers difficulty Level
of the Questions will be of Post
Graduation Level.**

ਪੰਜਾਬੀ

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ-ਸਰੂਪ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ।

ਭਾਰਤੀ ਆਗਰਿਆਈ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ-ਪੜਾਅ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫਾਰਸੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ।

ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ-ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਅੱਖਰ, ਟੈਨ, ਬਲ, ਤਾਨ, ਸੰਗਮ

ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ-ਰੂਪ-ਤੱਤ, ਉਪਸਰਗ, ਪਰਸਰਗ, ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ- ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਾਚੀਨੜਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਉਚਿੱਤਤਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਵਿਆਕਰਨ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਾਰਜ।

ਭਾਗ ਦੂਜਾ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦਾ ਸਮੀਖਿਆਤਮਕ ਅਧਿਐਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ, ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕਾਲ ਵੰਡ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ।

ਸਾਹਿਤਕ ਲਹਿਰਾਂ:- ਰਹਸ਼ਵਾਦ, ਅਦਰਸ਼ਵਾਦ, ਰੁਮਾਂਸ਼ਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਪ੍ਰਯੋਗਵਾਦ, ਅਸਤਿਤਵਾਦ, ਚੁਝਾਰਵਾਦ।

ਭਾਗ ਤੀਜਾ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਹਿਤ:-

ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ:- ਪ੍ਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ।

ਲੋਕ ਗੀਤ- ਸੰਸਕਾਰਾਂ, ਰੁੱਤਾਂ, ਦਿਨ-ਦਿਹਾਰਾਂ, ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੀਤ, ਕਾਰਜ ਗੀਤ, ਪਿਆਰ ਗੀਤ, ਸੁਰਮਗਤੀ ਗੀਤ, ਨਿਰਤ ਗੀਤ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਗੀਤ, ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤ।

ਲੋਕ ਕਾਵਾਂ:- ਰੂਪ, ਸੱਦ, ਬਾਰਾਮਾਹ, ਘੋੜੀਆਂ, ਅਲਾਹੁਣੀਆਂ, ਮਾਹੀਆਂ, ਟੱਪੇ, ਬੋਲੀਆਂ, ਲੋਰੀਆਂ, ਢੋਲੇ, ਲੋਕ ਵਾਰ।

ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ:- ਮਿੱਥ ਕਥਾਵਾਂ, ਦੰਤ ਕਥਾਵਾਂ, ਪਰੀ ਕਥਾਵਾਂ, ਪ੍ਰੀਤ ਕਥਾਵਾਂ, ਜਨੌਰ ਕਥਾਵਾਂ ਆਦਿ।

ਛੁੱਟਕਲ:- ਲੋਕ ਗਾਥਾ, ਅਖਾਣ, ਬੁਝਾਰਤਾਂ, ਮੁਹਾਵਰੇ।

ੴ ਗਾ ਚੌਥਾ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਯਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਲੋਕਯਾਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸਠਾਨ:- ਵਹਿਮ ਭਰਗ, ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ, ਜਾਫੂ ਟੂਣੇ, ਟੋਟਕੇ, ਤਵੀਜ਼, ਸਗਨ
ਅਪਸਗਨ, ਪੂਨ ਪਾਪ, ਸੰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ (ਜਨਮ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ)

ਵਰਤ ਤੇ ਪੂਜਾ ਵਿਧੀਆਂ, ਕਰਮਕਾਂਡ, ਸਾਕਾਦਾਰੀ,

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਨਾਟ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ ਮੂਰਤੀਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਧੰਦੇ, ਲੋਕ ਗਹਿਣੇ, ਲੋਕ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਤਮਾਸ਼ੇ।

ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ :-

ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ।

ਸੂਫ਼ੀ ਮੱਤ:-

ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫ਼ੀ ਕਵੀ:-

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਸਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲੇ ਸਾਹ, ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ, ਗੁਲਾਮ ਫਰੀਦ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ:-

ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ:-

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ:-

ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ:- ਸੰਪਾਦਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਣੀਕਾਰਾ:-

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਅਰਜਨ ਦੇਵੀ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਜੀ।

ਭਗਤ ਕਵੀ:-

ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ, ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਆਦਿ।

ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ:-

ਵਿਹਾਰਿਕ ਅਧਿਐਨ।

ਭਾਗ ਸੱਤਵਾਂ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵ ਅਤੇ ਵੀਰ ਕਾਵ:-

ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿੱਸਾਕਾਰ:-

ਦਮੋਦਰ, ਪੀਲੂ, ਵਾਰਸ, ਹਾਸਮ, ਕਾਦਰਯਾਰ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਾਰਕਾਰ:-

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਨਜ਼ਾਬਤ।

ਪੰਜਾਬੀ ਜੰਗਨਾਮਾ:- ਸਾਹਮੁੰਮਦ।

ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ।

ਭਾਗ ਅੱਠਵਾਂ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ :-

ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਵਾਰਤਕ : - ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਪਰੰਪਰਾ: ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ, ਆਦਿ ਸਾਖੀਆਂ, ਮਿਹਰਵਾਨ ਵਾਲੀ ਜਨਮਸਾਖੀ, ਭਾਈ ਬਾਲਾ, ਗਿਆਨ ਰਤਨਾਵਲੀ, ਗੁਰਬਿਲਾਸ, ਗੋਸਟੀਆਂ, ਪਰਚੀਆਂ, ਰਹਿਤਨਾਮੇ ਅਤੇ ਟੀਕੇ।

ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ:- ਨਿਥਿਧ, ਜੀਵਨੀ, ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ, ਸਫਰਨਾਮਾ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ, ਸੰਸਾਰਣ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਾਰਤਾਕਾਰ:- !

ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਦ ਸੈਲੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ:-

ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ।

ਭਾਗ ਨੌ:-

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵ:-

ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬੋਧ।

ਅਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀ: ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਧੀਨ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ, ਪ੍ਰੋ: ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫੀਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ, ਸਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਪਾਸ਼, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ।

ਵਿਹਾਰਿਕ ਅਧਿਐਨ।

ਭਾਗ ਦੱਸਾਂ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ:-

ਨਾਵਲ: ਅਰੰਭ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਵਲਕਾਰ : ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, ਸਸ ਨੂੰਲਾ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ, ਨਰਿੰਦਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਸੂਰਪ ਅਣਥੀ।

ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ:- ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਹਾਣੀਕਾਰ: ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਅਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼।
ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਝੁਕਾਅ ਅਤੇ ਵਿਸੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਆਂ।

ਭਾਗ ਗਿਆਰਾਂ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ:-

ਆਰੰਭ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਟਕਕਾਰ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰ:-

ਇਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜਸੂਜਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਗੁਰਦਿਆਨ ਸਿੰਘ ਥੋਸਲਾ, ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਚਰਨ ਦਾਸ ਸਿੱਧੂ।

ਪੰਜਾਬ ਰੰਗਮੰਚ:-

ਅਰੰਭ ਵਿਕਾਸ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਜੁਗਤਾਂ।

ਭਾਗ ਬਾਰਾਂ:-

ਪੰਜਾਬ ਅਲੋਚਨਾ:

ਅਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਪੰਜਾਬੀ ਅਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਅਲੋਚਕ: ਪ੍ਰੇਮ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਤਰ ਸਿੰਘ।